

TEENISTUJATE AMETILIITUDE KESKORGANISATSIOONI TALO PÕHIKIRI

I ÜLDSÄTTED

- 1.1. Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsioon TALO (edaspidi "TALO") on Eesti Vabariigis kutseala spetsialistidena töötavate töötajate ja teenistujate (edaspidi "töötajad") töö-, sotsiaal- ja kutsealaste huvide esindamiseks ja kaitsmiseks moodustatud töötajate üleriigiliste organisatsioonide (edaspidi "liikmesliitude") vabatahtlik ühendus.
- 1.2. Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsioon TALO on üleriigiliselt tegutsemaid kutse- ja ametiühinguid, samuti kutse- ja ametiühingute liite (edaspidi "liikmesliidud") ühendav keskliit.
- 1.3. Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsiooni TALO lühinimetus on TALO.
- 1.4. TALO juhatuse asukoht on Tallinn.
- 1.5. Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsiooni TALO inglise keelne nimetus on Estonian Employees' Unions' Confederation.
- 1.6. TALO on juriidiline isik, kellel on oma pangaarve, oma nimetusega pitsat, sümboolika ning iseseisev eelarve.
- 1.7. TALO on mittetulundusühing, kes võtab iseseisvalt vastu oma põhikirja ja tegevussuunad.
- 1.8. TALO valdab, kasutab ja käsutab iseseisvalt kogu talle kuuluvat vara.
- 1.9. TALO vastutab oma kohustuste täitmise eest kogu talle kuuluva varaga.
- 1.10. TALO ei vastuta oma liikmete isiklike varaliste kohustuste täitmise või täitmata jätmise eest.
- 1.11. Liikmed ei kanna varalist vastutust TALO varaliste kohustuste eest.
- 1.12. TALO juhindub oma tegevuses:
 - 1.12.1. RO inimõiguste ülddeklaratsiooni printsiipidest, Euroopa sotsiaalthartast, ILO konventsioonidest, rahvusvahelistest õigusaktidest;
 - 1.12.2. vaba ametiühinguliikumise rahvusvaheliselt tunnustatud eesmärkidest ja meetoditest;
 - 1.12.3. TALO tegevussuundadest;
 - 1.12.4. Eesti Vabariigi põhiseadusest ja teistest seadustest;
 - 1.12.5. käesolevast põhikirjast;

1.12.6. põhikirjaga reguleerimata küsimustes juhindutakse mittetulundus-ühingute seadusest ja ametiühingute seadusest.

1.13. TALO on asutatud töötajate töö-, teenistus- ja kutsealaste, majanduslike, sotsiaalsete, hariduslike ja ühiskondlike huvide ning nendest tulenevate poliitiliste õiguste esindamiseks ja kaitsmiseks ühistegevuse kaudu.

II TALO EESMÄRGID, PÄDEVUS JA ÕIGUSED

2.1. TALO eesmärkideks on:

- 2.1.1. oma liikmete töö-, teenistus- ja kutsealaste, majanduslike ja sotsiaalsete, hariduslike ning neist tulenevate õiguste ja huvide kaitsmine ning esindamine tööandjate, nende ühenduste, riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning teiste asutuste ja nende ühenduste ning keskliitude ees;
- 2.1.2. olla sotsiaalse dialoogi partneriks tööandjatele, nende ühendustele, kohalikele omavalitsustele, nende asutustele ja ühendustele ning keskorganisatsioonidele, Vabariigi Valitsusele, tema asutustele ja ministeeriumile punktis 2.1.1. toodud õiguste ja huvide esindamisel ja kaitsmisel;
- 2.1.3. edendada oma liikmetevahelist koostööd ning püüelda sotsiaalse õigluse põhimõtete elluviimise ja kindlustamise poole;
- 2.1.4. teostada töötajate ametiühingulisi õigusi, eelkõige õigust pidada kollektiivseid läbirääkimisi oma elu-, töö-, kutse ja palga- ja teiste tingimuste üle;
- 2.1.5. kaitsta oma liikmete seaduslikke õigusi ja huve kohtus, töövaidlusorganites, riigiasutustes ning kohalikes omavalitsustes ja nende ühendustes;
- 2.1.6. osaleda aktiivselt kutsete omistamise ja tunnustamise alaste õigusaktide väljatöötamisel, täiendamisel ja rakendamisel;
- 2.1.7. edendada ja aktiveerida töötajate ühistegevust ja solidaarsustunnet;
- 2.1.8. ühistegevuses teiste riikide vabade ametiühingutega kaitsta kõigi inimeste õigust tööle, haridusele ning sotsiaalsele turvalisusele;
- 2.1.9. arendada ja tugevdada tööandja ja töötajate vahelist ühistegevust oma liikmete töö-, teenistus ja kutsealaste, majanduslike ja sotsiaalsete ning neist tulenevate tingimuste paremustamiseks ja töö efektiivsuse, kvaliteedi ja tootlikkuse tõstmiseks;
- 2.1.10. teha koostööd ja arendada sidemeid Eesti ja teiste riikide ametiühingu ja kutseala ühendustega ning teiste kolmanda sektori organisatsioonidega ja isikutega, kes toetavad ametiühingulist liikumist.

2.2. TALO eesmärgiks ei ole kasumi saamine.

2.3. Eesmärkide saavutamiseks on TALO pädevuses:

- 2.3.1. üleriigilisel tasandil läbirääkimiste pidamine ja kollektiivlepingute sõlmimine töösuhteid, töötingimusi ja töötasustamist puudutavates küsimustes ning teistes kutsealastes, väljaõppe, täiend- ja ümberõppe, majanduslikes, sotsiaalsetes ja ühiskondlikes küsimustes;
- 2.3.2. teiste TALO tegevuseks vajalike lepingute sõlmimine;

- 2.3.3. oma liikmete ühistatud huvide esindamine tööandjate ja nende ühenduste ja keskliitude ees, kohtus, töövaidlusorganis ja teistes riigi- ja kohalikes omavalitsuste asutustes, nende ühendustes ja teistes institutsioonides;
- 2.3.4. liidu liikmete koostöö koordineerimine, nende huvide esindamine ja kaitsmine;
- 2.3.5. tööandjate, riigiasutuste, kohalike omavalitsuste ja nende ühenduste poolt tööseaduste, kollektiiv- ja töölepingute ning ametiühinguga sõlmitud muude lepingute täitmise jälgimine;
- 2.3.6. töösuhteid ja tööturu olukorda ja sotsiaalseid küsimusi puudutavate õigusaktide vastuvõtmise, tühistamise ja muutmise taotlemine isikute ees, kellel on seaduste algatamise õigus ning osavõtmine seaduste väljatöötamisest ja seaduseelnõude komisjonides osalemine;
- 2.3.7. tööandjate ning teiste isikute ja institutsioonide poolt töötajate seaduslikke õigusi ahistavate toimingute lõpetamise taotlemine;
- 2.3.8. töövaidluste lahendamises osalemine ja liikmete esindamine;
- 2.3.9. elukalliduse tõusu arvestamise taotlemine sotsiaalmajanduslike garantiide kehtestamisel ja muutmisel töötajate olukorra võimaliku halvenemise korral;
- 2.3.10. töökeskkonna ohutuse ja tervisekaitse olukorra parandamise taotlemine ja töökaitsealasest tegevusest osavõtmine;
- 2.3.11. oma liikmete põhiliste kutsealade tööturu situatsiooni analüüs ja vastavalt analüüsi tulemustele püüda tugevdada vastava kutseala esindajate positsioone tööturul;
- 2.3.12. ametiühingute seadusest ja teistest seadustest tulenevate muude volituste kasutamine.

2.4. Oma eesmärkide saavutamiseks liikmete huvide ja õiguste esindamisel ja kaitsmisel, samuti majandustegevuse ja töösuhete arendamiseks on TALOI õigus:

- 2.4.1. saada takistamatult riigiasutustelt, kohalikelt omavalitsustelt ja tööandjatelt teavet seaduste ning kollektiiv- ja muude oma tegevust puudutavate lepingute täitmise, samuti elatustaseme ja -miinimumi, inflatsiooni ja elukalliduse ning töötajate sotsiaalmajanduslikku olukorda iseloomustavate muude näitajate kohta;
- 2.4.2. saada tööandjatelt ja nende ühendustelt, kus töötab TALO üksikliikmeid, takistamatult teavet töö- ja majandusalase tegevuse ning muude töötajate huve puudutavate küsimuste kohta;
- 2.4.3. viia läbi sotsioloogilisi ja teisi seadusandlust, ühiskonna olukorda ja arengut puudutavaid uuringuid oma liikmete vajaduste ja huvide väljaselgitamiseks ning oma tegevuse põhisuundade väljatöötamiseks, jälgida seadusandluse ja ühiskonna arengut;
- 2.4.4. moodustada sihtasutusi ja fonde, asutada juriidilisi isikuid ja osaleda nende tegevuses;
- 2.4.5. arendada info- ja reklaamitegevust ning korraldada koosolekuid, väljaõpet ja loenguid;
- 2.4.6. teha koostööd seadusandliku initsiatiivi õigust omavate institutsioonidega;

- 2.4.7. abistada oma liikmeid nende põhikirjaliste ülesannete täitmisel, andes õigusosalast nõu ning metoodilist abi, vajaduse korral eksperthinnanguid oma töö- ja kutsealastes ja sellest tulenevates õigusküsimustes;
- 2.4.8. korraldada oma liikmetele ametiühingualast ja erialast koolitust kursuste, seminaride ja muudes vormides;
- 2.4.9. kaitsta ühistegevuses teiste riikide liitude ja organisatsioonidega oma liikmete õigust tööle, haridusele ning sotsiaalsele turvalisusele;
- 2.4.10. võtta osa tööturu ja sotsiaalpoliitika mõjutamisest ja teostamisest;
- 2.4.11. korraldada koosolekuid, miitinguid, tänavarongkäike ja pikette ja teisi protestiaktsioone;
- 2.4.12. korraldada seaduses ettenähtud korras streike, sealhulgas toetus- ja hoiatusstreike;
- 2.4.13. omada trükibaasi ja massiteabevahendeid, arendada kirjastustegevust, sealhulgas välja anda ja levitada ajalehti, ajakirju ja muid trükiseid, väljastada ühistegevuseks vajalikke infomaterjale;
- 2.4.14. omada oma tegevuseks vajalikku vara, vallata, kasutada ja käsutada seda oma eesmärkide saavutamiseks kooskõlas põhikirjaga;
- 2.4.15. teha koostööd ja aidata tööandjat töötajate kutseoskuste ja kvalifikatsiooni tõstmisel;
- 2.4.16. arendada mistahes siseriiklikke ja välissuhteid, mis ei ole vastuolus Eesti Vabariigi seadustega, suhete reguleerimine toimub omavaheliste lepingute alusel;
- 2.4.17. teha koostööd rahvusvaheliste kutse- ja ametiühingu organisatsioonidega ning muude liikumistega;
- 2.4.18. teostada muid ametiühingute seaduses ja teistes seadustes sätestatud õigusi.

2.5. TALO hoidub kahjustamast oma liikmesliitude ja üksikliikmete huve. TALO tegevus ei tohi kahjustada teiste isikute põhiseaduslikke ning teiste seadustega tagatud huve.

2.6. TALO ei sekku liikmesorganisatsioonide tegevusse, kui see ei ole seotud TALO tegevuse ja vastutusega ning ei kahjusta TALO tegevust ja huve.

2.7. TALO ei võta endale funktsioone, täitmiseks korraldusi ja ülesandeid, mida peavad lahendama riigi- ja majandusorganid või teised ühiskondlikud organisatsioonid ja ei ole neile aruandekohustuslik.

III TALO ÕIGUSKAITSE

3.1. TALO, kui ameti- ja kutseühingute keskliit on oma tegevuses sõltumatu ja allub ainult seadusele. Keelatud on toimingud, mis otseselt või kaudselt on suunatud TALO allutamisele tööandjale, nende ühendustele, riigi- ja kohalike omavalitsuse asutustele ja mistahes teistele asutustele ja organisatsioonidele.

3.2. Igaühel on õigus vabalt eelneva loata moodustada ameti- või kutseühing ning nendega ühineda oma huvide kaitseks. Nende õiguste kasutamisel ei tohi teha muid

kitsendusi kui need, mis on ette nähtud seadusega ja mis on vajalikud riigi julgeoleku, avaliku korra, tervise ja kõlbluse või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitseks. Seadusevastane on töötajate õiguste piiramine sõltuvalt nende kuulumisest ameti- või kutseühingusse ja tegevusest selles.

3.3. TALOl on õigus saada rahvusvaheliste ameti- ja kutseühingute keskorganisatsioonide ning kohtute vahendusel ja riigipoolset kaitset tööandjate ning riigi- ja omavalitsuste asutuste, teiste isikute ja institutsioonide sekkumise korral ameti- või kutseühingu moodustamise, tegutsemise ja juhtimise. Ameti- ja kutseühingul on õigus saada kaitset ebaseadusliku laialisaatmise või keelustamise korral.

IV TALO LIIKMED

4.1. TALO liikmete ja sinna kuuluvate üksikliikmete õigused ja kohustused kehtestatakse käesoleva põhikirjaga ja TALO üldkogu otsustega.

4.2. TALOsse võivad kuuluda üleriigiliselt tegutsevad kutse- või ametiühingud, ametiühingute liidud, kutseliidud ja muud töötajate huvide esindamiseks ja kaitsmiseks moodustatud töötajate üleriigilised organisatsioonid, kes tunnistavad ja on nõus täitma TALO põhikirja ning tegevussuundi.

4.3. TALO liikmed on juriidilised isikud.

4.4. TALOsse kuulumine on vabatahtlik.

4.5. Kutse- või ametiühing, soovides astuda TALO liikmeks, esitab selleks kirjaliku taotluse TALO juhatusale. Taotlusele tuleb lisada vastava juhtimisorgani otsus, põhikiri ja andmed liikmete arvu ning dokumendid registrisse kandmise kohta.

4.6. TALO juhatus vaatab avalduse läbi ühe kuu jooksul arvates selle saabumise momendist ning teatab taotlejale otsusest kirjalikult.

4.7. Kui juhatus keeldub taotlejat liikmeks vastu võtmast, võib taotleja nõuda, et tema liikmeks vastuvõtmise otsustab üldkogu.

4.8. TALOst väljaastumisest teatab liikmesliit oma juhatuse või põhikirjas ettenähtud muu pädeva organi kirjaliku otsusega TALO juhatusale, kes vaatab avalduse läbi hiljemalt ühe kuu jooksul.

Väljaastumine jõustub TALO juhatuse otsuse tegemise päevast.

4.9. TALO põhikirja rikkunud või vastuolus TALO eesmärkidega tegutsenud või liikmemaksu süstemaatiliselt tasumata jätnud liikmesliit arvatakse TALOst välja. TALOst väljaarvamise otsustab juhatus, teatades liikmesliidule eelnevalt tema väljaarvamise otsustamisest. Liikmesliidul on õigus osa võtta juhatuse koosolekust.

TALO juhatus teatab viivitamatult kirjalikult otsuse tegemisest ja selle põhjustest väljaarvatud liikmele.

4.10. TALOst väljaarvatud liikmesliit võib esitada väljaarvamisotsuse peale kaebuse TALO järgmisele üldkogu koosolekule.

4.11. TALOst välja astunud või väljaarvatud liikmel ei ole õigust TALO varale ja talle ei tagastata liikmemakse.

4.12. Igal liikmesliidul on õigus vastu võtta mistahes iseseisvaid otsuseid, kuid oma tegevuses peab liikmesliit vältima TALO ja selle liikmete huvide kahjustamist.

4.13 Iga liikmesliit on kohustatud:

- 4.13.1. täitma TALO põhikirja nõudeid;
- 4.13.2. teatama oma liikmete arvu ja andma TALOLE tema palvel sellega seotud lisaandmeid;
- 4.13.3. teatama TALOLE liikmesliitude tasandil kollektiivlepete sõlmimisest ja muutmisest ning TALO nõudmisel nende täitmisest;
- 4.13.4. keelduma sõlmimast lepinguid ja hoiduma tegudest, mis võivad kahjustada TALO't või TALO teisi liikmeid;
- 4.13.5. õigeaegselt informeerima TALO't küsimustest, ettepanekutest ja avaldustest, mis võivad omada tähtsust TALOLE või tema liikmesliitudele;
- 4.13.6. tasuma liikmemaksu TALO üldkogu poolt kehtestatud korras ja määras;
- 4.13.7. arendama üleriigilist ja piirkondlikku koostööd;
- 4.13.8. rakendama ametiühingute ülesehitusel ja igapäevases tegevuses demokraatiat ja avatuse põhimõtteid;
- 4.13.9. täitma TALO juhtimisorganite otsuseid ning olema solidaarne TALO liikmete ja teiste organisatsioonide õiglaste nõudmistega.

4.14. TALO liikmel on õigus:

- 4.14.1. esitada TALO juhtimisorganitele taotlusi ja ettepanekuid abinõude rakendamiseks, et paremustada ametiühingute ja kutseliitude liikmete töö-, kutse- ja sotsiaalseid tingimusi, sealhulgas teha ettepanekuid ja taotlusi streigi või muu protestiaktsiooni korraldamiseks;
- 4.14.2. saada oma tegevuses igakülgset abi ametiühingu liikmestaatusest tulenevalt, sealhulgas organisatsioonilist ja õigusabi töösuhetest ja ametiühingu tegevusest tulenevalt ning kollektiivse töövaidluse korral;
- 4.14.3. saada ametiühingu tööks ja TALO tegevuse kohta vajalikku informatsiooni;
- 4.14.4. esitada TALO juhtimisorganitele arupärimisi ja juhendeid, teha ettepanekuid;
- 4.14.5. võtta osa TALO ühisvara käsutamise ja kasutamise otsustamisest;
- 4.14.6. astuda TALOst välja;
- 4.14.7. kasutada rahvusvahelistest õigusaktidest, seadustest, ametiühingu seadusest, põhikirjast ja üldkogu otsustest tulenevaid teisi õigusi.

4.15. TALO liikmesorganisatsiooni kuuluval üksikliikmel on õigus:

- 4.15.1. saada kollektiivlepingute kaudu abi töö väärtusele vastava töötasu, puhkuse, tööaja, tervislike ja ohutute töötingimuste ning tööseaduste täitmise tagamiseks;
- 4.15.2. valida ja olla valitud ametiühingu juhtimisorganitesse ning muul viisil osaleda ametiühingu tegevuses;
- 4.15.3. olla esindatud TALO juhtimisorganites ja töörühmades;
- 4.15.4. saada vastavalt TALO programmile kutsealast koolitust ja ametiühingulist koolitust oma töösuhetest lähtuvate huvide esindamiseks ja kaitsmiseks;
- 4.15.5. olla eelisosaleja TALO poolt korraldatavatel üritustel ja saada selleks TALO liikmele ettenähtud soodustusi TALO poolt võimaldatud ulatuses;
- 4.15.6. kasutada ameti- ja kutseühingutele ettenähtud teisi õigusi, mis tulenevad käesolevast põhikirjast ja teistest õigusaktidest.

4.16. TALO toetajaliikmed.

- 4.16.1. Töötajad, kes ei kuulu ameti- või kutseühingusse, kuid kellele laieneb TALO või tema liikmesorganisatsioonide poolt sõlmitud kollektiivleping ja kes toetavad TALO ning ameti- ja kutseühingute alast tegevust, võivad olla TALO toetajaliikmeks TALO liikmesorganisatsiooni või selle liikmeks oleva ameti- või kutseühingu juhatusele vabatahtlikult esitatud avalduse alusel.
- 4.16.2. TALO toetajaliikmeks võib saada töötaja vabatahtliku avalduse alusel.
- 4.16.3. Toetajaliige maksab vabatahtliku avalduse alusel solidaarsusmaksu, mis on sama suur kui liikmemaks ameti- või kutseühingu organisatsioonis, kuhu ta avalduse esitas.
- 4.16.4. Solidaarsusmaksu kasutatakse sihtotstarbeliselt TALO poolt korraldatavate pikettidega, streigiga, sealhulgas hoiatus-, toetusstreigiga seotud kulutuste katteks, TALO liikmetele ja toetajaliikmetele streigist osavõtu toetuseks vastavalt rahalistele võimalustele ja TALO liikmete ametiühingualaseks koolituseks.
- 4.16.5. Toetajaliikmele laienevad TALO ja/või tema liikmesorganisatsiooni ja/või nende liikmete poolt sõlmitud kollektiivlepingu tingimused.
- 4.16.6. Toetajaliikmel ei ole hääleõigust, ta ei saa esindada ameti- või kutseühingu tegevuses teist ameti- või kutseühingu liiget ning temale ei laiene teised ameti- või kutseühingu liikmele ettenähtud soodustused.
- 4.16.7. Toetajaliikmel on õigus teha TALO ja ameti- ning kutseühingu tegevuseks ettepanekuid, mis ei kahjusta TALOt ja ameti- või kutseühingulist liikumist, tal on õigus osa võtta TALO ja TALO liikmesorganisatsioonide poolt korraldatavatest pikettidest ja teistest meeleavaldustest ja osa võtta streikidest, sealhulgas hoiatus- ja toetusstreikidest, samuti ameti- või kutseühingu koosolekutest.
- 4.16.8. Toetajaliige võib igal ajal vabatahtlikult loobuda toetajaliikme avaldusest.
- 4.16.9. Kui toetajaliige kahjustab TALO või ameti- või kutseühingu tegevust, võib ta toetajaliikmest välja arvata samas korras, mis on kehtestatud ameti- või kutseühingus, kuhu ta toetajaliikme avalduse esitas.
- 4.16.10. Toetajaliikme avalduse tagasivõtmise või toetajaliikmest väljaarvamise korral solidaarsusmaksu ei tagastata.

V TALO JUHTIMINE

5.1. TALO juhtimisorganiteks on üldkogu ja juhatus.

5.2. TALO üldkoosoleku ülesandeid täidab liikmete poolt ja nende seast valitud volinike koosolek (edaspidi "üldkogu"), mis on TALO kõrgeimaks juhtimisorganiks. Üldkogusse kuulub igast liikmesliidust TALO juhatuse liige ja neli valitud volinikku, kokku viis volinikku igast liikmesliidust.

Üldkogu on otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt kaks kolmandikku volinikest. Otsused on vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle poole üldkogu koosolekul osalenud volinikest. Otsus TALO tegevuse eesmärgi ja põhikirja muutmiseks ning tegevuse likvideerimiseks on vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle kahe kolmandiku üldkogu koosolekul osalenud volinikest. Igal volinikul on üks hääl.

5.3. Üldkogu tuleb kokku vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord aastas. Erakorraliselt kutsutakse üldkogu kokku, kui seda nõuab kirjalikult ja põhjust ära näidates TALO juhatus või 1/3 TALO liikmesliidudest või revisjonikomisjon. Üldkogu kokkukutsumisest tuleb kirjalikult ette teatada vähemalt üks kuu. Kutsel peab olema näidatud üldkogu päevakord, toimumise koht ja aeg.

5.4. Kui üldkogule ei ilmunud nõutav arv volinikke, tuleb üldkogu uuesti kokku kutsuda sama päevakorraga ühe kuu jooksul. Teistkordselt kokku kutsutud üldkogu on otsustusvõimeline sõltumata kokkukutsutud volinike arvust.

5.5. TALO üldkogu:

- 5.5.1. võtab vastu TALO põhikirja, tegevussuunad ning teeb vajadusel nendesse muudatusi ja täiendusi;
- 5.5.2. kinnitab ja muudab TALO tegevuse eesmärgi;
- 5.5.3. kinnitab eelarve ja majandusaasta aruande;
- 5.5.4. kinnitab TALO juhatuse koosseisu;
- 5.5.5. valib revisjonikomisjoni liikmed;
- 5.5.6. määrab kindlaks TALO vahendite kasutamise põhisuunad ning kinnitab aastaeelarve;
- 5.5.7. kuulab ära juhatuse aruande ning annab hinnanguid juhatuse tööle;
- 5.5.8. kinnitab revisjonikomisjoni aruande;
- 5.5.9. määrab kindlaks liikmemaksu suuruse ja tasumise korra;
- 5.5.10. otsustab kinnisasja või registrisse kantud vallasasja võõrandamisel või asjaõigusega koormamisel tingimuste kehtestamise;
- 5.5.11. lahendab käesolevast põhikirjast tulenevaid avaldusi ja kaebusi;
- 5.5.12. otsustab TALO ühinemise, jagunemise ja tegevuse lõpetamise.

5.6. Üldkogul on õigus lahendada kõiki TALO tegevust puudutavaid küsimusi ja teha nende kohta otsuseid.

5.7. Juhatus liige ei saa osa võtta hääletamisest üldkogul juhatuse tegevusele hinnangu andmisel ja hinnangu andmisel tegevusele, mille eest on ta vastutav.

5.8. Revisjonikomisjoni liige ei saa osa võtta üldkogul revisjonikomisjoni aruande kinnitamise hääletamisest ja hinnangu andmisel tegevusele, mille eest on ta vastutav.

5.9. Üldkogu koosolekute vahelisel perioodil juhib TALO tegevust juhatus.

5.10. Juhatusel volituste tähtaeg on 4 aastat ja volitused kehtivad nelja aasta pärast toimuva korralise üldkoguni.

5.11. Juhatusel liikmete arv vastab TALO liikmesliitude arvule, juhatus on minimaalselt 5 liikmeline. Kui juhatusel liikmete arv langeb alla viie, tuleb kokku kutsuda üldkogu, kes kinnitab uue juhatusel või otsustab TALO edaspidise tegevuse.

5.12. Juhatusel on igast TALO liikmesliidust üks esindaja, kes on TALO juhatusel liige ja kellele delegeerib TALO üldkogu koosolekule liikmesliidu juhatus, kui liikmesliidu põhikirjas ei ole ettenähtud teisiti.

5.13. TALO üldkogu kinnitab juhatusel liikmed.

5.14. Juhatusel volituste ajal on liikmesliidul õigus oma esindaja TALO juhatusel tagasi kutsuda ja delegeerida TALO juhatusel liikmeks uus esindaja. Samas korras delegeerib liikmesliit uue esindaja TALO juhatusel liikme tagasiastumisel või väljalangemisel.

5.15. TALO liikmeks astunud uus liikmesliit esitab TALO juhatusel koos TALO liikmeks astumise avaldusega otsuse selle kohta, keda ta delegeerib TALO juhatusel liikmeks.

5.16. Üldkogu koosolekute vahelisel ajal TALO juhatusel delegeeritud liikmetel tekivad juhatusel liikme õigused ja kohustused TALO juhatusel vastava otsuse esitamise päevast. Uue liikmesliidu poolt delegeeritud juhatusel liikmel tekivad õigused ja kohustused liikmesliiduks vastuvõtmise otsuse tegemise päevast.

5.17. TALO juhatus:

- 5.17.1. juhib TALO tegevust ja esindab TALO üldkogu koosolekute vahelisel ajal;
- 5.17.2. tegutseb kehtiva seadusandluse raames ja lähtub käesolevast põhikirjast ning üldkogu otsustest;
- 5.17.3. esindab vajadusel TALO liikmeid teistes organisatsioonides ja asutustes;
- 5.17.4. kutsub kokku üldkogu;
- 5.17.5. esitab üldkogule arutatavate küsimuste materjalid ning kindlustab vastuvõetud otsuste täitmise;
- 5.17.6. peab ühendust teiste ametiühingutega ning koostööpartneritega nii kodu- kui välismaal;
- 5.17.7. hoiab TALO rahalisi vahendeid ja korraldab raamatupidamise ning aruandluse;
- 5.17.8. esimehe ettepanekul kinnitab tööle ja vabastab töölt palgalisi töötajaid ja kinnitab nende ülesanded, töö- ja palgatingimused;
- 5.17.9. moodustab vajadusel töörühmi konkreetsete küsimuste lahendamiseks;

- 5.17.10. peab TALO nimel läbirääkimisi, sõlmib riigi, samuti piirkondlikul tasandil riigi ja kohalike omavalitsusorganite ning tööandjate ühendustega kollektiivlepinguid, moodustab vajadusel läbirääkimiste delegatsioone;
- 5.17.11. annab nõusoleku või keeldub nõusoleku andmisest TALO poolt sõlmitavatele kollektiivlepingutele;
- 5.17.12. korraldab liikmesliitude poolt sõlmitud kollektiivlepingute registreerimise;
- 5.17.13. sõlmib TALO tegevuseks teisi vajalikke lepinguid, tagab nende täitmise;
- 5.17.14. valib juhatuse esimehe ja aseesimehe;
- 5.17.15. otsustab streigi väljakuulutamise ja teiste aktsioonide korraldamise või otsustab sõltuvalt aktsiooni üldriiklikust tähtsusest küsimuse lahendamise anda üldkogule;
- 5.17.16. korraldab TALO liikmete arvestust;
- 5.17.17. täidab TALO põhikirjast ja üldkogu otsustest tulenevaid teisi ülesandeid.

5.18. Juhatus ei või otsustada küsimusi, mille lahendamise ainupädevus on üldkogul.

5.19. Juhatus koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kuus. Juhatus erakorraline koosolek kutsutakse kokku, kui seda taotleb kas juhatuse esimees või vähemalt 1/3 juhatuse liikmetest. Juhatus koosolek on otsustusvõimeline, kui kohal on üle poole juhatuse liikmetest, nende hulgas juhatuse esimees või tema asetäitja. Juhatus otsuse vastuvõtmiseks on nõutav juhatuse koosolekul osalenud juhatuse liikmete poolthälteenamus. Kui juhatuse hääled jagunevad võrdselt, on otsustavaks juhatuse esimehe hääl.

5.20. Juhatus liikmete õigused, vastutus ja kohustused kehtestatakse juhatuse poolt vastuvõetud töökorraldusega.

5.21. Üldkogu volinik ja juhatuse liige ei saa hääletada järgmiste küsimuste otsustamisel:

- 5.21.1. nõue tema või liikmesliidu vastu, keda ta esindab, või vabastamine varalistest või muudest kohustustest;
- 5.21.2. liikmesliidu, keda ta esindab, väljaarvamine TALOst;
- 5.21.3. tema või liikmesliidu, keda ta esindab ja TALO vahelist lepingut puudutavates küsimustes.

5.22. Juhatus töö korraldamiseks valib TALO juhatuse oma liikmete hulgast juhatuse volituste ajaks esimehe ja esimehe asetäitja.

5.23. TALO juhatuse esimees:

- 5.23.1. on juhatuse liige ja esindab TALO-t käesolevast põhikirjast saadud volituste piires;
- 5.23.2. valmistab ette ja viib läbi juhatuse koosolekuid;
- 5.23.3. tagab üldkogu ja juhatuse otsuste täitmise;
- 5.23.4. annab korraldusi, juhendeid, käsutab TALO vara ja vahendeid vastavalt üldkogu ning juhatuse otsustele ja käesolevale põhikirjale;
- 5.23.5. annab välja ja kirjutab alla volikirjadele;
- 5.23.6. võtab tööle ja vabastab töölt palgalisi töötajaid;

- 5.23.7. on aruandekohustuslik juhatuse ja üldkogu ees TALO finants- ja majandustegevusest;
- 5.23.8. täidab käesolevast põhikirjast, üldkogu ja juhatuse otsustest ning seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevaid teisi ülesandeid.

5.24. TALO esimehe asetäitja:

- 5.24.1. on juhatuse liige;
- 5.24.2. asendab juhatuse esimehe äraolekul juhatuse esimeest.

5.25. Juhatuse otsuse alusel võidakse kompenseerida TALO tegevusest tulenevaid kulutusi ja tasustada juhatuse liikmete tööd üldkogu poolt kinnitatud eelarve piires.

5.26. Kinnisasja või registrisse kantud vallasasja võõrandamisel või asjaõigusega koormamisel võivad TALOt esindada üldkogu otsusega kehtestatud tingimustel juhatuse liikmed ühiselt. Teistes varalistes õigustoimingutes võib TALOt esindada juhatuse esimees ja aseesimees üksi, teised juhatuse liikmed vähemalt kahekesi koos.

5.27. TALO juhatuse liikmega ja temaga võrdset majanduslikku huvi omava isikuga on lepingu sõlmimiseks ja tingimuste kehtestamiseks vajalik eelnevalt juhatuse otsus. Leping juhatuse liikmega sõlmib juhatuse esimees, esimehega sõlmib lepingu kõige vanem juhatuse liige.

VI REVISJONIKOMISJON

6.1. Revisjonikomisjon valitakse üldkogu poolt vähemalt kolme liikmelisena.

6.2. Revisjonikomisjon:

- 6.2.1. valib oma koosseisust esimehe, vajaduse korral moodustab alakomisjone;
- 6.2.2. kontrollib juhatuse töö vastavust seadustele ja TALO põhikirjale;
- 6.2.3. kontrollib juhatuse finants- ja majanduslikku tegevust;
- 6.2.4. võib tutvuda kõigi TALO asjaajamist ja finantsmajanduslikku tegevust kajastavate dokumentidega;
- 6.2.5. võib teha avastatud puuduste kõrvaldamiseks ettekirjutusi;
- 6.2.6. on kord aastas aruandekohustuslik üldkogu ees, esitades talle vastavasisulise aruande.

6.3. Revisjonikomisjoni aruande kinnitab üldkogu.

6.4. Revisjonikomisjoni volituste aeg on neli aastat ja need kestavad juhatuse volituste ajal. Juhatuse volituste lõppemisel lõpevad ka revisjonikomisjoni volitused.

6.5. Juhatuse liikmed ei või kuuluda revisjonikomisjoni.

VII TALO VARA JA FINANTSMAJANDUSLIK TEGEVUS

7.1. TALO vara ja rahalised vahendid moodustuvad sisseastumis- ja liikmemaksudest ning solidaarsusmaksudest, laekumistest sponsoritelt ja üksikisikute annetustest, põhikirjalisest tegevusest saadud tuludest.

7.2. TALO rahalisi vahendeid kasutatakse tema põhikirjaliseks tegevuseks, liikmete vajadusteks, juhtimisorganite tegevuse finantseerimiseks ning muuks otstarbeks vastavalt kinnitatud eelarvele.

7.3. Sihtotstarbelisi annetusi kasutatakse vastavalt sihtotstarbele.

7.4. TALO võib moodustada heategevuslikke ja muid fonde oma liikmete toetamiseks.

7.5. TALO hoiab oma raha enda poolt valitud pankades.

7.6. TALO juhatus korraldab raamatupidamise arvestust.

7.7. TALO majandusaasta on 01. jaanuarist 31. detsembrini.

VIII TALO ÜHINEMISE, JAGUNEMISE JA TEGEVUSE LÕPETAMISE ALUSED JA KORD

8.1. TALO ühinemine, jagunemine või tegevuse lõpetamine toimub üldkogu otsuse alusel.

8.2. Ühinemise või jagunemise otsuses nimetatakse TALO õigusjärglane(sed), kellele lähevad üle TALO õigused ja kohustused ning tehakse vastavad muudatused põhikirjas.

8.3. TALO tegevus lõpetatakse seaduses ettenähtud alusel, samuti juhul, kui tema liikmesliitude arv langeb alla viie või on vastu võetud üldkogu otsus tegevuse lõpetamise kohta.

8.4. TALO tegevuse lõpetamisel on likvideerimiskomisjoniks juhatus, kui üldkogu ei otsusta teisiti.

8.5. Likvideerimiskomisjon:

8.5.1. avaldab TALO tegevuse lõpetamise teate ajalehes;

8.5.2. kutsub välja võlausaldajad ja rahuldab nende varalised nõuded;

8.5.3. viib läbi likvideerimise.

8.6. Likvideerijad võivad teha ainult neid tehinguid, mis on vajalikud TALO likvideerimiseks.

8.7. Likvideerimisel läheb vara üle teisele ametiühingulise või töötajate kutsetealaga tegelevale organisatsioonile.

8.8. Likvideerimiskulud kaetakse TALO vara arvelt.

8.9. Likvideerimiskomisjoni tegevuse tulemused vormistatakse lõppaktiga.

Põhikiri on vastu võetud 28.septembril 1992.a. TALO üldkogu koosolekul.

Põhikiri on muudetud 27.vebruaril 1998.a. TALO üldkogu koosolekul.

Põhikiri on muudetud 01.märtsil 2001.a. TALO üldkogu koosolekul.